

II KONGRES TOWARZYSTW NAUKOWYCH PT. „ROLA TOWARZYSTW NAUKOWYCH W ROZWOJU ŚWIADOMOŚCI NARODOWEJ, OBYWATELSKIEJ I KULTUROWEJ”. Poznań, 14-15 września 2018 r.

Pierwszy Kongres Towarzystw Naukowych odbył się w 2013 r. w Warszawie, pod hasłem „Towarzystwa naukowe w Polsce – dziedzictwo, kultura, nauka, trwanie”, w efekcie którego powstała 2-tomowa monografia o tym samym tytule, zawierająca 63 opracowania naukowe, stanowiące rozszerzoną wersję referatów wygłoszonych na pierwszym zjeździe. Postulowano wtedy, żeby zorganizować kolejny Kongres za pięć lat i tak właśnie się stało; w dniach 14-15 września 2018 r. w Poznaniu, miał miejsce II Kongres Towarzystw Naukowych, a tematem jego była „Rola towarzystw naukowych w rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej”. Organizatorami tego wydarzenia byli: Polska Akademia Nauk a z jej ramienia Rada Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Polska Akademia Umiejętności oraz Towarzystwo Naukowe Płockie. Kongres objęty został honorowym patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Intencją jaką przyświecała Kongresowi, była konieczność przedstawienia wkładu społecznego ruchu naukowego w rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w okresie minionych 100 lat od odzyskania przez Polskę niepodległości oraz ocena tej wartości, a także dyskusja nad miejscem społecznego ruchu naukowego w polskim systemie nauki.

Uczestnicy II Kongresu Towarzystw Naukowych (Fot. Ewa Obała)

To naukowe wydarzenie zgromadziło około 200 osób reprezentujących ponad 450-tysięczną społeczność członków towarzystw naukowych i stowarzyszeń naukowo-technicznych. Przybyła też delegacja z Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w osobach: prezes prof. Krzysztof Walczak, dr Maria Kaczmarkiewicz, Ewa Obała i Marcin Mikołajczyk. Obrady toczyły się pierwszego dnia w Collegium Minus Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, drugiego zaś w siedzibie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Uroczystego otwarcia w Sali Lubrańskiego dokonał prof. Andrzej Gulczyński, prezes PTPN i gospodarz uroczystości, tuż po nim prof. Zbigniew Kruszewski prezes TNP nawiązał m.in. do I Kongresu i uchwały, skierowanej wówczas do najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej, której zapisy są aktualne do dzisiaj, a postulaty w niej zawarte nie zostały w żadnym zakresie zrealizowane. Stwierdził również, że sytuacja towarzystw naukowych uległa od tamtego czasu pogorszeniu. Później głos zabrali: wiceprzewodnicząca Kolegium Rektorów Poznańskich Uczelni prof. Halina Lorkowska (rektor Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu), prof. Tadeusz Wallas (prorektor UAM) w imieniu rektora UAM w Poznaniu prof. Andrzeja Lesickiego oraz Elżbieta Frąckowiak (wiceprezes PAN).

Sesję plenarną z przewodniczącą **prof. Anną Gronowską-Senger** (wiceprzewodnicząca Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN), rozpoczął **prof. Andrzej Białas** (Polska Akademia Umiejętności) referatem „Towarzystwa naukowe jako skarb narodowy”. Analizował on aktualną sytuację w nauce polskiej, jej zagrożenia i ratunek poprzez edukację na wszystkich szczeblach. Stwierdził także, że obserwując historię i działalność towarzystw naukowych powinno się je objąć opieką, jako skarby narodowe i przykłady pomników na 100-lecie odzyskania niepodległości. Kolejno wystąpił **prof. Zbigniew Kruszewski** (Towarzystwo Naukowe Płockie) mówiąc „O wartościach społecznego ruchu naukowego”. Profesor przedstawił rys historyczny misji edukacyjnej związanej z kształtowaniem się wartości budowanych przez ludzi nauki i towarzystwa naukowe. Podkreślił też, że ruch ten spotyka się dzisiaj z wieloma trudnościami, zwłaszcza z brakiem wsparcia finansowego z zewnątrz. Następny wykład wygłosił **prof. Andrzej Gulczyński** (Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk) rozważając sytuację Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, jego tradycje i nowe wyzwania. Podkreślił aktywną działalność PTPN, przejawiającą się działalnością wydawniczą, organizacją konkursów, spotkań, wystaw itp. Ostatnia przed przerwą głos zabrała **prof. Iwona Hofman** (Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej) omawiając „Rolę towarzystw naukowych w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego”. W raporcie tym prelegentka wymieniła działania, jakie powinny podejmować towarzystwa w środowiskach lokalnych, czyli: prowadzenie działań naukowych i badawczych, organizowanie kongresów, konferencji i spotkań, prowadzenie działalności wydawniczej, popularyzacja kultury i nauki itp.

Dalszy ciąg sesji plenarnej poprowadził **prof. Przemysław Matusik**, a zainaugurowała ją **dr hab. Diana Pietruch-Reizes** (Polskie Towarzystwo Informacji Naukowej) referatem pt. „Rola i znaczenie towarzystw naukowych w systemie nauki i kultury odradzającego się państwa polskiego. Wybrane aspekty”. Referentka zwróciła uwagę na wielość istniejących towarzystw (ogólne, specjalistyczne, zawodowe, obejmujące jedną dziedzinę lub wiele dyscyplin itp.) oraz podkreśliła ich kluczowe znaczenie i wartości. Następny **prof. Piotr Żmigrodzki** (Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego) przedstawił Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego i jego sto lat „rozumnej troski” o język ojczysty. Profesor omówił m.in. historię tego stowarzyszenia sięgającą 1920 roku, kiedy zatwierdzono statut, którego celem było krzewić rozumną miłość języka polskiego, po współczesną aktywną jego działalność. Na koniec swój referat pt. „Globalne trendy w gospodarce – wyzwania dla środowiska i stowarzyszeń ekonomistów”, zaprezentowała **prof. Elżbieta Mączyńska-Ziemacka** (Polskie Towarzystwo Ekonomiczne). Prelegentka wprowadziła słuchaczy w trendy gospodarki globalnej i wyzwań jakie powstały dla ekonomistów, stwierdzając przy tym, że postęp ten doprowadził do nadmiaru, nierówności i nieładu gospodarczego, co przejawia się globalnym chaosem.

Dalszy ciąg obrad podzielono na trzy sesje, w Sali XVII przebiegała I sesja i dotyczyła zagadnień medycznych, w której moderatorem został **prof. med. Bogdan Miśkowiak**. Pierwszy wystąpił tu **prof. med. Jerzy Majkowski** (Federacja Polskich Towarzystw Medycznych) z tematem „Koncepcja zmiany paradygmatu nauczania medycyny na wydziałach lekarskich”. Przedstawił on wnioski 10 lat pracy FPTM, które opublikowane zostały w czterotomowej publikacji „Wyzwania XXI wieku, ochrona zdrowia i kształcenie medyczne”. **Prof. med. Sławomir Michalak** (Stowarzyszenie Neuropatologów Polskich) opowiedział o rozwoju neuropatologii polskiej, skupiając się na poszczególnych twórcach zajmujących się tą dziedziną medycyny, jak i szeregiem chorób układu nerwowego oraz dziejach stowarzyszenia. Przed przerwą zabrała głos **dr Julita Korczyńska** przedstawiając wspólny referat z **prof. Ewą Joanną Godzińską** (Polskie Towarzystwo Etologiczne) pt. „Polskie Towarzystwo Etologiczne: misja, osiągnięcia, wyzwania”. Prelegentka zaznaczyła, że etologia jest jedną z nauk behawioralnych zajmujących się zachowaniami zwierząt i ludzi, po czym przybliżyła założycieli i historię Polskiego Towarzystwa Etologicznego.

W tej samej sali tematem obrad po przerwie było środowisko naturalne, żywność, lasy, grzyby. Rozpoczął je **dr Jan Łukaszewicz** (Polskie Towarzystwo Leśne) ukazując „Wkład Polskiego Towarzystwa Leśnego w kształtowaniu nauk leśnych, leśnictwa i ochrony przyrody dla niepodległej Polski”. Prelegent zainteresował słuchaczy historią towarzystwa sięgającą 1882 r. oraz aktualną działalnością towarzystwa, które obecnie w swoich szeregach ma 5241 członków. Stowarzyszenie pochwalić się też może najstarszym leśnym czasopismem naukowym pt. „SYLWAN”, które wydawane jest od 1820 r. Kończąc sesję ostatnia wypowiedziała się **prof. Małgorzata Ruszkiewicz-Michalska** (Polskie Towarzystwo Mykologiczne) ukazując wkład Polskiego Towarzystwa Mykologicznego w rozwój mykologii i upowszechnianie wiedzy o grzybach.

Sesja II miała miejsce w Sali Lubrańskiego i zajęła się tematami omawiającymi działalność poszczególnych towarzystw naukowych. Przewodniczył w niej **prof. Stanisław Kunikowski**, a obrady zaczęła **dr Barbara Hajduk** wspólnym referatem z **dr Marzanną Farnicką** (Lubuskie Towarzystwo Naukowe) przedstawiając historię i działalność Lubuskiego Towarzystwa Naukowego i przedstawiając jego znaczeniu dla tworzenia się środowiska psychologicznego na Ziemiach Zachodnich w latach 1950-1970. Wspólny referat pt. „Kulturotwórcza działalność Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego” mieli **prof. Igor Gościński**, **dr Adam Wiernikowski** i **dr Jarosław Marcin Zawiliński** (Towarzystwo Lekarskie Krakowskie), dzięki któremu można było poznać dzieje towarzystwa od 1866 r. oraz jego działalność do obecnych czasów.

Po krótkiej przerwie obrady o tej samej tematyce zainaugurowała **prof. Julia Dziwoki** (Częstochowskie Towarzystwo Naukowe), dając pokaz działalności reprezentowanego towarzystwa w referacie pt. „Miasto i region w badaniach Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego”. Jak zaznaczyła towarzystwo ma ścisłe związki z Zespołem Pieśni i Tańca Ziemi Częstochowskiej, patronuje powierzonemu przez Urząd Miasta obiektowi Muzeum, współdziała z Biblioteką Publiczną, Archiwum, Uniwersytetem, czy Politechniką Częstochowską. Na zakończenie sesji **dr hab. Przemysław Śleszyński** (Polskie Towarzystwo Geograficzne) opowiedział o kierowanym przez siebie towarzystwie i jego 100-letniej działalności (1918-2018), sukcesach i pomysłach na przyszłość.

W Sali Senatu odbywała się także III sesja, której tematem była technika, a prowadzącym w niej został **prof. Wiesław Nagórko** (Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej). Przewodniczący obrady rozpoczął obrady swoim referatem pt. „Rola

mechaników polskich w rozwoju wybranych obszarów nauk technicznych w ostatnim stuleciu”. Profesor odniósł się do mechaniki jako nauki opisującej ruch i odkształcenia ciał materialnych na skutek ich wzajemnych oddziaływań, a także podkreślił badania równowagi między nimi. Kolejną wystąpiła **mgr inż. Magdalena Borek-Daruk** ze wspólnym referatem z **mgr inż. Ewą Mańkiewicz-Cudny** (Wydawnictwo SIGMA-NOT), przybliżając w nim wkład inżynierów i prasy technicznej w odbudowę niepodległej Polski. Prelegentka nawiązała do ważnego Zjazdu Techników Polskich w 1915 r. w Warszawie, w którym uczestniczyło około 850 osób, jak również przedstawiła wydawnictwa prasy fachowej SIGMA-NOT, poczynwszy od najstarszego „Przeglądu Technicznego” po tytuły współczesne. Po niej **prof. Jerzy Barglik** (Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Oddział Zagłębia Węglowego) opowiedział o „Działalności stowarzyszeń elektryków na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie odzyskania niepodległości przez Polskę”, skupiając się na SEP i jego historii.

Prof. Krzysztof Walczak, prezes KTPN (Fot. Ewa Obała)

W dalszym toku obrad tematem podstawowym stały się zbiory biblioteczne towarzystw naukowych, dlatego jako pierwszy wystąpił znawca tej problematyki **prof. Krzysztof Walczak** (Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk) mówiąc o „Księgozbiorach regionalnych towarzystw naukowych jako elemencie krajowego zasobu bibliotecznego”. Profesor nawiązał do XIX-wiecznej tradycji powstawania takich księgozbiorów, stanowiących istotny element dziejów towarzystw, jak i historii bibliotek, dzięki którym pokolenia naukowców mogły korzystać z podstawowego warsztatu pracy. Dał również przykłady poszczególnych księgozbiorów obecnie działających stowarzyszeń oraz podkreślił ich wartość zarówno uniwersalną jak i regionalną. Następna referentka **dr Anna Kolos** (Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk) przedstawiła „Zbiory biblioteczne PTPN jako część polskiego dziedzictwa narodowego”. Zbiory te wiążą się ściśle z dziejami towarzystwa, które od chwili jego powołania, miało potrzebę gromadzenia literatury naukowej. Zbiory powstały dzięki darom składanym m.in. przez księgarzy poznańskich, pisarzy, działaczy narodowych, czy archeologów i dzięki

temu stworzony został niepowtarzalny, cenny majątek. Kolejny prelegent **dr Maciej Bakun** (Gdańskie Towarzystwo Naukowe) omówił „Rocznik Gdański”, wydawany od 1927 r., pokazując jego przeszłość i teraźniejszość. Na zakończenie tej sesji działalność Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego ukazała **prof. Anna Weronika Brzezińska** (Polskie Towarzystwo Ludoznawcze). Referentka podkreśliła, że towarzystwo działające od 1895 r. obecnie posiada 700 członków, 16 oddziałów w całej Polsce i 7 sekcji problemowych oraz wydaje 11 serii wydawniczych i 4 czasopisma w tym od 1885 r. „Lud”.

Podczas II Kongresu Towarzystw Naukowych można było obejrzeć w Collegium Minus przygotowane na tę uroczystość wystawy towarzyszące. Pierwsza pt. „Trzy filary Uniwersytetu – Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk” i druga, przygotowana w ramach programu PTPN upamiętniającego 100-lecie odzyskania niepodległości „Delegaci z powiatu jarocińskiego na Polskim Sejmie Dzielnicowym” W holu Collegium Minus prezentowane były także wydawnictwa różnych towarzystw naukowych, w tym Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, wzbudzające znaczne zainteresowanie.

Dzień drugi kongresu również obfitował w referaty, które można było wysłuchać w dwóch sesjach. Pierwsza, poświęcona towarzystwom związanym z nauką o Ziemi, odbywała się w Sali Zarządu PTPN. Przewodniczącym jej został **prof. Piotr Skłodowski**, a wspólny referat pt. „Wykład Polskiego Towarzystwa Geofizycznego w upowszechnianiu nauk o Ziemi i kształtowaniu świadomości” opracowali i wygłosili **doc. dr Alfred Dubicki** i **prof. Rajmund Przybylak** (Polskie Towarzystwo Geofizyczne). Była w nim mowa o ludziach (prof. Henryk Arctowski, prof. Antoni Dobrowolski, prof. Antoni Stenz, prof. Stanisław Leszczycki i inni) i działalności towarzystwa. Druga prelegentka **prof. Małgorzata Mazurek** (Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich) referowała na temat „Roli Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich w rozwoju geomorfologii i organizacji życia naukowego”. Jak stwierdziła stowarzyszenie to ma charakter naukowo-zawodowy i niedochodowy, swą działalnością wspierając naukę geomorfologii oraz geomorfologów w kraju i zagranicą, a obecnie posiada 206 członków zwyczajnych. Kolejny wykład autorstwa **prof. inż. Bogdana Ozga–Zielińskiego** i **dr. hab. inż. Andrzeja Wałęgi** (Stowarzyszenie Hydrologów Polskich) pokazał misję, cele i działalność Stowarzyszenia Hydrologów Polskich, zaś ostatni z referentów, **prof. Marek Sarna** (Polskie Towarzystwo Astronomiczne) przedstawił działalność Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

Sesja II miała miejsce w Sali Posiedzeń PTPN i tu prowadzącą została **prof. Małgorzata Krajewska**. Obrady rozpoczął **prof. Wacław Strykowski** i **mgr Rafał Socha** (Polskie Towarzystwo Technologii i Mediów Edukacyjnych) interesującym tematem „Od technologii kształcenia do edukacji medialnej – działalność Polskiego Towarzystwa Technologii i Mediów Edukacyjnych”. W referacie tym dano do zrozumienia, że media są głównymi nośnikami informacji i istnieje ciągła potrzeba edukacji w tym obszarze. Kolejno wypowiedziała się **dr Krystyna Data** (Polskie Towarzystwo Językoznawcze) omawiając historię, teraźniejszość i przyszłość Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, jak również wspomniała o konsolidacji stowarzyszenia, organizowanych corocznie konferencjach, zjazdach, biuletynie (periodyku zawierającym oprócz zjazdowych referatów, artykuły językoznawcze, recenzje, bibliografię ogólnojęzykoznawczą) i o wspomaganiu uniwersytetów. Dalej głos zabrał **dr Witold Garbaczewski** (Polskie Towarzystwo Numizmatyczne) opowiadając o roli zorganizowanego ruchu numizmatycznego w krzewieniu kultury i rozwoju nauki polskiej.

Ruch ten zrzesza miłośników numizmatyki, falerystyki i medalierstwa oraz podobnych dziedzin kolekcjonerskich i zrzesza na terenie całego kraju 49 oddziałów i 19 kół. Za początek dziejów Towarzystwa przyjmuje się rok 1856, gdy to Karol Adolf Beyer (fotograf i numizmatyk) zainicjował jego powstanie. Chlubą stowarzyszenia jest wydawany co kwartał przez Zarząd Główny PTN „Biuletyn Numizmatyczny”. Kolejny **dr hab. Krzysztof Walenta** (Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich) przedstawił 30 lat działalności tego stowarzyszenia, zrzeszającego specjalistów z dziedziny archeologii, ochrony i konserwacji zabytków archeologicznych oraz muzealnych. Obecnie posiada 10 oddziałów na terenie kraju i około 1500 członków, a efekty poszukiwań i odkryć archeologów są przez towarzystwo publikowane. Ostatnia w tej sesji wystąpiła **prof. Joanna Madalińska-Michalak** (Polskie Towarzystwo Pedagogiczne) pokazując to stowarzyszenie (założone w 1981 r.) i jego działalność na rzecz rozwoju nauk pedagogicznych i popularyzacji osiągnięć w kraju i zagranicą, a także prowadzenie, wspieranie i propagowanie badań w zakresie nauk pedagogicznych oraz popularyzacja ich wyników.

Po przerwie już wspólnie w Sali Posiedzeń PTPN odbyła się ostatnia część kongresu. Moderatorem w tych obradach został **prof. Zbigniew Kruszewski**, a rozpoczął ją pokazem filmowym **prof. Wojciech Wolf** (Łódzkie Towarzystwo Naukowe) przedstawiając Święto Łodzi Akademickiej, czyli „Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi”. Można na nim było zobaczyć, jak przemysłowe i uczelniane instytucje miasta współpracują ze sobą. Zorganizowana impreza przyciągnęła uwagę nie tylko młodych i nie tylko mieszkańców miasta, liczne przedstawienia teatralne, koncerty, pokazy techniki i kultury stały się przykładem masowego święta. Kolejnym referatem **dr Przemysław Furgacz** (Środkowoeuropejski Instytut Badań i Analiz Strategicznych), przybliżył słuchaczom temat „Umiędzynarodowienie jako czynnik rozwoju towarzystw naukowych. Casus Środkowoeuropejskiego Instytutu Badań i Analiz Strategicznych”. Prelegent zaznaczył, że CIRSA (Central European Institute of Research and Strategic Analysis) jest niezależnym ciałem powołanym dla propagowania i wspierania rozwoju badań nad problematyką funkcjonowania państwa oraz stosunków międzynarodowych. Instytut stał się istotną platformą wymiany myśli, idei i poglądów naukowców, ekspertów i analityków z kraju i zagranicy. Na koniec swój wykład pt. „Regionalne towarzystwa naukowe w dobie globalizacji i upolitycznienia życia publicznego – anachronizm czy realna użyteczność” dał **prof. Janusz Gołota** (Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika), omawiając w nim prężną działalność towarzystwa, chęć do pracy i brak wsparcia oraz borykanie się z wieloma trudnościami, jakie przyniosły obecne czasy.

Podsumowaniem Kongresu, było podpisanie pisma wystosowanego do władz państwowych. Uchwała ta składała się z wielu postulatów dotyczących usytuowania społecznego ruchu naukowego w systemie nauki w Polsce oraz zasad i systemu finansowania towarzystw i stowarzyszeń naukowych. Przygotowany wniosek miał na celu zwrócić uwagę władz na sprawy nurtujące społeczny ruch naukowy, pokazać ich dorobek oraz wysiłek, jaki wkładają w rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, rozwój społeczno-ekonomiczny kraju i regionów oraz rozwój techniki i gospodarki w okresie 100-lat od odzyskania niepodległości przez Polskę.

Na koniec trzeba powiedzieć, że II Kongres Towarzystw Naukowych zgromadził wiele autorytetów i propagatorów różnych dziedzin naukowych. W referatach przedstawiono ogromny dorobek, pracę i zaangażowanie towarzystw naukowych w rozwój kraju. Spotkanie

II Kongres Towarzystw Naukowych

UCHWAŁA

II KONGRESU TOWARZYSTW NAUKOWYCH

z dnia 15 września 2018 roku

Uczestnicy II Kongresu Towarzystw Naukowych – obradującego w Poznaniu pod hasłem „Rola towarzystw naukowych w rozwoju świadomości obywatelskiej i kulturowej” – uznają, że towarzystwa naukowe i stowarzyszenia naukowo-techniczne:

- odegrały doniosłą rolę w czasach zaborów i w dziejach niepodległego Państwa Polskiego;
- są integralną częścią nauki polskiej, organizując społeczny ruch naukowy i budując społeczeństwo obywatelskie;
- są podmiotami życia publicznego i ze względu na swoje znaczenie dla społeczeństwa powinny znaleźć należne miejsce w systemie prawnym w kraju.

Towarzystwa naukowe powinny być wspierane finansowo zarówno podmiotowo, jak i przedmiotowo przez budżet państwa oraz budżety samorządowe ze względu na ich znaczenie dla rozwoju społeczeństwa.

Kongres uznaje, że przy stosunkowo niskim rozumieniu znaczenia nauki dla rozwoju naszego kraju należy wzmocnić rolę publikacji i innych działań odnoszących się do popularyzacji wiedzy i wyników badań. Podniesienie rangi takiej aktywności powinno następować nie tylko przez wsparcie materialne, ale i przez docenianie jej we wszystkich, coraz bardziej sformalizowanych ocenach. Zgromadzeni wyrażają również przekonanie, że nowa punktacja czasopism naukowych powinna w sposób odpowiedni docenić rolę i znaczenie polskojęzycznych czasopism naukowych, naukowo-technicznych oraz popularyzacyjnych, stanowiących istotną formę upowszechnienia wyników badań.

Uczestnicy Kongresu uznają, że bez zmiany polityki państwa w stosunku do społecznego ruchu naukowego spiętrzać się będą bariery rozwoju naukowego, kulturalnego, gospodarczego i społecznego Polski oraz zniweczony zostanie ogromny dorobek towarzystw naukowych.

prof. dr hab. A. Białas
Polska Akademia Umiejętności

prof. dr hab. Z. Kruszyński
Rada Towarzystw Naukowych
przy Prezydium PAN,
Towarzystwo Naukowe Płockie

prof. UAM dr hab. A. Guleczyński
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół
Nauk

Uchwała II Kongresu Towarzystw Naukowych

ułatwiło wymianę myśli, doświadczeń i refleksji dotyczących świata nauki. Wyznaczone cele planowane przez organizatorów zostały spełnione, jednakże społeczny ruch naukowy nadal oczekuje zainteresowania i wsparcia ze strony władz państwa, by entuzjazm i działanie na rzecz nauki polskiej tysięcy działaczy stowarzyszeń naukowych zostały zauważone i docenione.

Kolejny, III już Kongres Towarzystw Naukowych zostanie zorganizowany w Krakowie, na zaproszenie Polskiej Akademii Umiejętności.

Ewa Obała